

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: 09/6053
Saksbehandler: NOSAU
Vår ref.: 12/1025
Dato: 02.05.2012

Hørings svar - Endringer i helsesektorens tilgang til folkeregisteropplysninger

Helsedirektoratet viser til brev av 31.01.2012, hvor Finansdepartementet ber om synspunkter på endringer i helsesektorens tilgang til folkeregisteropplysninger.

Helsedirektoratet er svært positive til forslaget som gir private helsevirksomheter som utfører tjenester på vegne av det offentlige, tilgang til folkeregisteropplysninger via Norsk Helsenett SF. Forslaget vil medføre en sikrere og mer effektiv informasjonsutveksling i helsesektoren.

Vi forstår forslaget slik at alle private tilbydere av helsehjelp som utfører oppgaver som inngår i den offentlige helsetjenesten, kan få tilgang til folkeregisteropplysninger gjennom folkeregistertjenesten som tilbys av Norsk Helsenett SF. Vi forstår det også slik at alle virksomheter som tilrettelegger helseopplysninger til bruk i behandlingsøyemed får tilgang til den samme tjenesten hos Norsk Helsenett SF og at dette gjelder alle tjenester hvor Helsedirektoratet er databehandlingsansvarlig. Vi forutsetter at statlig og kommunale helsevirksomheter allerede har slik rett.

Folkeregisteropplysninger er svært viktige i helse- og omsorgssektoren; både for å oppnå god pasientsikkerhet og for å effektivisere tjenesten. Det er viktig for helsesektoren at endringsforslaget raskt trer i kraft.

De overordna helsepolitiske mål med utgangspunkt i St. meld. nr. 47 (2008-2009) Samhandlingsreformen og Meld. St. 16 (2010-2011) Nasjonal helse- og omsorgsplan (2011-2015) er:

- Styrket pasientrolle
- Kvalitet og effektivitet
- Pasientsikkerhet
- Tilgjengelighet og nærhet til tjenestetilbudet
- Helhetlige pasientforløp

For å nå de helsepolitiske målene må eksisterende IKT-løsninger videreutvikles og konsolideres, samtidig som nye løsninger utvikles og tas i bruk. Handlingsplanen legger til grunn følgende overordnede målbidde for IKT-utviklingen i helse- og omsorgssektoren:

Helsedirektoratet • Divisjon eHelse og IT

Avd. eHelse

Norunn Elin Saure, tlf.: 24 16 39 67

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050
Faks: 24 16 30 01 • Org. nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

- **Sikker elektronisk informasjonsutveksling:** All skriftlig informasjonsutveksling i helse- og omsorgssektoren skal skje elektronisk.
- **Tilgang til pasientopplysninger:** Nødvendige pasientopplysninger skal være tilgjengelige for behandlende helsepersonell ved behov.
- **Møte pasient og bruker på nett:** Helse- og omsorgssektoren skal tilby kvalitetssikrede og brukervennlige netjtjenester til pasienter og brukere. Dette skal styrke pasienter og brukere i møtet med helsetjenesten.
- **Fagkunnskap til helsepersonell:** Personell i alle deler av helsetjenesten skal ha enkel tilgang til god og oppdatert kunnskap.
- **Bruk av teknologi for nye samarbeidsmåter:** Helse- og omsorgssektoren skal ta i bruk teknologi for å fremme nye samarbeidsmåter og nye måter å levere helse- og omsorgstjenester på. Ny teknologi skal sikre tilgjengelighet til og utnyttelse av pålitelig informasjon som grunnlag for kvalitetsindikatorer og kontinuerlig forbedringsarbeid

For å nå de helsepolitiske målene er det offentlige helt avhengig av å benytte private aktører; både for å oppnå tilfredsstillende kapasitet men også for å få tilgang på ekspertise. Pasientflyt og tilfredsstillende informasjonsflyt mellom aktørene krever god personidentifisering. Tilstrekkelig tilgang til folkeregisteropplysninger er derfor en forutsetning for god pasientsikkerhet, men også for effektivisering av tjenestene.

Regjeringens digitaliseringsprogram "På nett med innbyggerne" som ble presentert 11.4.2012 har en klar målsetting om å utvikle en rekke nye digitale tjenester rettet mot befolkningen. Helse- og omsorgssektoren er pekt ut som ett av de områdene man ønsker å satse på. Utvikling av brukerrettede digitale tjenester er avgjørende for styrking av pasientrollen, mestring, og en pasient som kan være aktiv deltaker i egen behandling. Dette er en av de viktige målsetninger med samhandlingsreformen og er avgjørende for realisering av gevinster. De fleste av de nye tjenester man ser det vil være behov for vil være helt avhengig av tilstrekkelig tilgang til folkeregisteropplysninger. Det vil være flere aktuelle tjenesteeiere i tillegg til Helsedirektoratet og det er viktig at også disse på lik linje har tilgang til folkeregisteroppdrag for sikring av kvalitet og pasientsikkerhet.

I dag er det slik at tilgangen til folkeregisteret er utilstrekkelig for helsesektoren. Deler av dette bildet er beskrevet i kap. 3 i høringsnotatet. Vi presiserer at behovet og dagens utfordringer ikke er beskrevet utfyllende i notatet, men at beskrivelsen illustrerer utfordringsbildet på en bra måte. Vi ønsker å fremheve at den utilstrekkelige tilgangen påvirker både pasientsikkerhet og effektivitet negativt. Ett eksempel på hvor det virkelig kan være til fare for pasientsikkerheten er når pasienten henvender seg til legevakt. I legevaktssituasjon vil behandlende personell vanligvis ikke være kjent med pasienten på forhånd, og vil ikke ha tilgang til fastlegens journal. Mangelfulle opplysninger fra pasienten om personnummer kan medføre at overføring av helseopplysninger til fast behandler blir svært mangelfullt og kan gi alvorlige konsekvenser; for eksempel uoppdaget eller "forsent"-oppdaget feilmedisinering. I tillegg vil tjenester som elektronisk resept måtte begrenses til ulempe for pasienten.

I kap. 4.1, 2. avsnitt står det at tjenesten som tilbys av Norsk Helsenett SF vil være dekkende for behovene i helsesektoren. Dette stemmer for ikke-taushetsbelagt informasjon. Når det gjelder behov for tilgang til taushetsbelagt informasjon som for

eksempel foreldreansvar, nevnt i kap. 3.3.4, 5. avsnitt, regner vi med at dette forslaget ikke tar innover seg disse behovene og at det er en sak som reises på et senere tidspunkt. Behovet for foreldreansvarsinformasjon er påvist også i flere tjenester enn kjernejournal.

Helsedirektoratet støtter forslaget om endring i Lov 16. januar 1970 nr. 1 om folkeregistreing og endring i forskrift 9. november 2007 nr. 1268 om folkeregistrering.

Vennlig hilsen

Inger-Lise Langslet e.f.
rådgiver

Norunn Elin Saure
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk